

ECZACILIK MEVZUATINDA

**ETİK
SAĞLIK DANIŞMANLIĞI
HASTA HAKLARI
REÇETE KARŞILAMA
İLAÇ TAKİP SİSTEMİ
DENETİM
HAKSIZ REKABET
ve
SAĞLIĞIN PAZARLANMASI**

Editörler

**Özlem Nazan ERDOĞAN
Özlem AKBAL DAĞISTAN
Yasemin ORHUN**

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-734-8

Kitap Adı

Eczacılık Mevzuatında
Etik Hasta Hakları Reçete Karşılama İlaç Takip Sistemi Denetim
Haksız Rekabet ve Sağlığın Pazarlanması

Editörler

Özlem Nazan ERDOĞAN
Özlem AKBAL DAĞISTAN
Yasemin ORHUN

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

MED072000

DOI

10.37609/akya.625

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Hukuk kuralları, toplum içinde insan ilişkilerinin her alanını düzenlediği gibi meslek hayatını da düzenlemektedir. Bu kitap, yürürlükteki hukuk kurallarının, eczacılık mesleğinin uygulanmasını düzenleyen ilgili hükümlerinde, “etik, sağlık danışmanlığı, hasta hakları, reçete karşılama, ilaç takip sistemi, denetim, haksız rekabet, sağlığın pazarlanması” kavramlarıyla ilgili kısımları bir araya getiren İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunları, Aysu Karbuş ve Şahin Aras’ın lisans bitirme tezi çalışmalarına dayanmaktadır. Kitap aynı zamanda bu kavramlarla ilgili kısa ve öz bilgileri de içermektedir. “Etik” konusunun ele alındığı bilgilendirici bölüm, iş etiği, ahlak felsefesi gibi diğer başlıkları da birçok yönüyle ilgilendiren kuşatıcı bir konu olması nedeniyle daha kapsamlı tutulmuştur.

Ülkemizde, eczacılık mevzuatını kitaplaştırmış eserler olsa da bu kitap tüm eczacılık mevzuatının yalnızca yukarıdaki başlıklara dair kısımlarını bir araya getiren ilk örnek olması nedeniyle diğer kaynaklardan ayrılmaktadır. Kitap; etik, danışmanlık, hasta hakları, reçete karşılama, ilaç takip sistemi, denetim, haksız rekabet ve sağlığın pazarlanması konuları ile sınırlıdır. Eczacıların hizmet üretim süreçlerinde karşılaştıkları güncel sorunlara, örneğin etik ikilemler veya reçete karşılama, mevzuatın tüm kanunları, yönetmelikleri kapsamında hızlıca çözüm üretebilmeleri için hazırlanmış rehber niteliğinde bir kaynaktır. Bazı mevzuat hükümleri birden çok başlıkla ilgili görülerek, kitabın farklı kısımlarında birden çok defa alıntılanmıştır. Alıntılanmış bazı hükümler ise “etik, sağlık danışmanlığı, hasta hakları, reçete karşılama, ilaç takip sistemi, denetim, haksız rekabet, sağlığın pazarlanması” başlıklarıyla ilgili bir hükmün atıf yaptığı, bu nedenle doğrudan olmasa da dolaylı olarak bu konuları ilgilendiren hükümlerdir.

Kitap yalnızca “etik, sağlık danışmanlığı, hasta hakları, reçete karşılama, ilaç takip sistemi, denetim, haksız rekabet, sağlığın pazarlanması” konularını ilgilendiren eczacılık mevzuatına bir giriş niteliğindedir, mevzuatın tamamını bilmek ve güncellemeleri takip etmek eczacıların sorumluluğundadır.

Eczacıların hizmet verdiği her alanda faydalı olacağını umduğumuz bu kitabın eksiklikleri ve daha ayrıntılı ve derinlikli olabilmesi için yapılacak eleştiri ve verilecek tavsiyeler bundan sonra bu konuda yapılacak araştırma ve çalışmalara yol gösterici olacaktır.

İÇİNDEKİLER

1. MEVZUAT

Özlem Nazan ERDOĞAN

1.1. Genel Bilgiler	1
1.2. Normlar Hiyerarşisi	2
1.3. Kitapta Yer Alan Mevzuat Hükümleri	3
Anayasa	3
Kanunlar	3
Kanun Hükmünde Kararnameler	4
Tüzükler	4
Yönetmelikler	4
Diğerleri	5

2. ETİK

Özlem Nazan ERDOĞAN

Yasemin ORHUN

2.1. Genel bilgiler	7
2.1.1. Etik ve Felsefe İlişkisi	7
2.1.2. Etik ve Ahlak İlişkisi	8
2.1.3. Etik ve Hukuk İlişkisi	8
2.1.4. Meslek Etiği	9
2.1.5. Etik Sorun	9
2.1.6. Etik ve Deontoloji İlişkisi	9
2.1.7. Etik Karar Verme Süreci	10
2.1.8. Eczacılar İçin Etik İlkeler	10
2.1.9. Etik Davranışın Özendirilmesi	13
2.2. Eczacılık Mevzuatında Etik	13

6643 Sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nda Etik	13
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Etik	15
Türk Eczacıları Birliği Yönetmeliği'nde Etik	18
Eczacılar ve Eczaneler Hakkında	
Yönetmelik'te Etik	21
Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik'te Etik	23
İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu'nda Etik	24
5. İyi Eczacılık Uygulamalarının Esasları	24
5.b. İyi Eczacılık Uygulamalarının Esasları, aşağıdaki husus- ların yerine getirilmesi ile sağlanır:	24
8. Personel	25
10. Majistral İlaç Hazırlanması ile İlaçların Temini, Saklanması, Hastaya Sunumu ve İmhası	26
10.c.İlaçların Temini ve Saklanması	26
İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu'nda Etik	26
2.Tanımlar	26
3. İyi Klinik Uygulamalarının Temel İlkeleri	27
4. Etik Kurul	27
Beşerî Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'te Etik	27
Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Etik	28
5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında	
Kanun'da Etik	29
Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları hakkında Yönetmelik'te Etik	30

3. SAĞLIK DANIŞMANLIĞI

Özlem Nazan ERDOĞAN

Aysu KARBUZ

3.1. Genel Bilgiler	43
3.1.1. Sağlık Danışmanlığı ve Eczacı.....	43
3.1.2. Sağlık Danışmanlığının Önemi ve Danışmanlık Sürecini Etkileyen Unsurlar	44
3.2. Eczacılık Mevzuatında Sağlık Danışmanlığı	46
6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Sağlık Danışmanlığı	46
Eczacı Ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te Sağlık Danışmanlığı	47
3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda Danışmanlık	48
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Sağlık Danışmanlığı	49

4. HASTA HAKLARI

Özlem Nazan ERDOĞAN

4.1. Genel Bilgiler	51
4.1.1. Hasta Haklarının Önemi	51
4.2. Eczacılık Mevzuatında Hasta Hakları	52
Hasta Hakları Yönetmeliği.....	52
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Hasta Hakları	54
Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de Hasta Hakları.....	55
Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nde Hasta Hakları.....	56
224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun'da Hasta Hakları.....	57

5. REÇETE KARŞILAMA

Özlem Akbal DAĞISTAN

Aysu KARBUS

5.1. Genel Bilgiler	59
5.1.1. Reçete Karşılama İle İlgili Sorunlar.....	60
5.1.2. İlaç Sağlama Süreci	60
5.2. Eczacılık Mevzuatında Reçete Karşılama.....	62
6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Reçete Karşılama	62
Eczacı ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te Reçete Karşılama	63
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Reçete Karşılama ...	66
1262 Sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nda Reçete Karşılama.....	67
2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun'da Reçete Karşılama.....	68
5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Reçete Karşılama	69
1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da Reçete Karşılama.....	70

6. İLAÇ TAKİP SİSTEMİ

Özlem Akbal DAĞISTAN

Şahin ARAS

6.1. Genel Bilgiler	73
6.1.1. İTS'nin Amaçları.....	73
6.1.2. Temel Kavramlar.....	74
6.2. Eczacılık Mevzuatında İlaç Takip Sistemi.....	75
Beşeri Tıbbi Ürünlerin Ambalaj Bilgileri, Kullanma Talimatı ve Takibi Yönetmeliği'nde İlaç Takip Sistemi.....	75
Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te İlaç Takip	

Sistemi	89
İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu'nda İlaç Takip Sistemi	90

7. DENETİM

Özlem Akbal DAĞISTAN

7.1. Denetim Hakkında	91
7.1.1. Eczane Denetiminde Aranan Hususlar.....	91
7.1.2. Ecza Deposu Denetiminde Aranan Hususlar	95
7.2. Eczacılık Mevzuatında Denetim	95
Eczacılar Ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Denetim.....	95
Eczacılar Ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te Denetim ...	96
1262 Sayılı İspençiyari Ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nda Denetim	98
Sağlık Bakanlığı Denetim Hizmetleri Başkanlığı Yönetmeliği'nde Denetim	99
Eczacılar Ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Denetim.....	101
İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik'te Denetim.....	102
Eczacılar Ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Denetim	103
Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda Denetim	104
Beşeri Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'te Denetim.....	104
Beşeri Tıbbi Ürünlerin İmalathaneleri Yönetmeliği'nde Denetim	105
Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nda Denetim.....	107
Türk Eczacıları Birliği Yönetmeliği'nde Denetim	108

Sağlık Bakanlığınca Yapılacak Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te Denetim	109
Beşeri Tıbbi Ürünler İmalathaneleri İyi İmalat Uygulamaları (GMP) Kılavuzu'nda Denetim	112

8. HAKSIZ REKABET

Özlem Nazan ERDOĞAN

8.1. Genel Bilgiler	113
8.1.2. Haksız Rekabet ve Eczacı.....	113
8.2. Eczacılık Mevzuatında Haksız Rekabet.....	113
1262 Sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nda Haksız Rekabet.....	113
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Haksız Rekabet.....	114
Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nda Haksız Rekabet.....	116
6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'da Haksız Rekabet.....	117
Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te Haksız Rekabet.....	118
İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu'nda Haksız Rekabet.....	123
Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik'te Haksız Rekabet	124
Ecza Depoları ve Ecza Depolarında Bulundurulanan Ürünler Hakkında Yönetmelik'te Haksız Rekabet.....	124
Beşeri Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'te Haksız Rekabet	125
Türk Ticaret Kanunu'nda Haksız Rekabet.....	127

9. SAĞLIĞIN PAZARLANMASI

Özlem Nazan ERDOĞAN

Yasemin ORHUN

Şahin ARAS

9.1. Genel Bilgiler	131
9.1.1. Sağlığın Pazarlanması ve Eczacı.....	131
9.2. Eczacılık Mevzuatında Sağlığın Pazarlanması	132
İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nda Sağlığın Pazarlanması.....	132
Beşerî Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'te Sağlığın Pazarlanması.....	132
Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nda Sağlığın Pazarlanması.....	141
Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'te Sağlığın Pazarlanması.....	141
Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü'nde Sağlığın Pazarlanması.....	143
Ecza Depoları ve Ecza Depolarında Bulundurulan Ürünler Hakkında Yönetmelik'te Sağlığın Pazarlanması	144
İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu'nda Sağlığın Pazarlanması.....	145
Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik'te Sağlığın Pazarlanması.....	145
10. Kaynakça	147

10. KAYNAKÇA

- 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun. (1961, 12 Ocak). Resmi Gazete (Sayı: 10705). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. (1928, 14 Nisan). Resmi Gazete (Sayı: 863). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 1262 Sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu. (1928, 26 Mayıs). Resmi Gazete (Sayı: 898). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun. (1933, 24 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 2435). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu. (1987, 15 Mayıs). Resmi Gazete (Sayı: 19461). Erişim tarihi: 3 Mart 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. (2004, 8 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 25486). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu. (2006, 16 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 26200). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu. (2011, 14 Şubat). Resmi Gazete (Sayı: 27846). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 6197 Sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun. (1953, 24 Aralık). Resmi Gazete (Sayı: 8591). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- 6643 Sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu. (1956, 2 Şubat). Resmi Gazete (Sayı: 9223). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>
- Akıcı, A., Alp F. İ., Dülger G. A., Elçioğlu, K., Gümüşel, B., Gündüz, Ö., ... Yerer, M. B. (2009). Serbest Eczanelerde İlaç Sunumu Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar: Akılcı İlaç Kullanımı Yönünden Değerlendirme. Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dergisi, 29(1), 75-80.
- Alexander, L. ve Moore, M. (2016). Deontological Ethics. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Kış Edisyonu), Edward N. Zalta (ed.)

- Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://plato.stanford.edu/archives/win2016/entries/ethics-deontological/>
- Aydın, İ. (t.y.). Kamuda Etik. Türkiye Büyük Millet Meclisi Etik Komisyonu Belgeleri'nden erişim tarihi: 27 Şubat 2019, https://www.tbmm.gov.tr/etik_komisyonu/belgeler/makale_KamudaEtik-InayetAydin.pdf
- Aydın, N. (2008). Hasta Haklarının Hukuki Boyutu Ve Korunma Yolları. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (22). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/55493>
- Başpınar, A. (2005). Türkiye'de ve Dünyada Denetim Standartlarının Oluşumuna Genel Bir Bakış. Maliye Dergisi, (148), 35-62.
- Beşeri Tıbbi Ürünler İmalathaneleri İyi İmalat Uygulamaları (GMP) Kılavuzu. (2018). T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu. Erişim Tarihi: 7 Nisan 2019, <https://titck.gov.tr/storage/announcement/%C4%B0%C4%B0U%20KILAVUZU%20V2018-02.pdf>
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin Ambalaj Bilgileri, Kullanma Talimatı ve Takibi Yönetmeliği. (2017, 25 Nisan). Resmi Gazete. (Sayı: 30048). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin İmalathaneleri Yönetmeliği. (2017, 21 Ekim). Resmi Gazete (Sayı: 30217). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik. (2015, 3 Temmuz). Resmi Gazete (Sayı: 29405). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Çağırıcı, S. ve Yeğenoğlu, S. (2007). Genel İletişim Bilgileri Perspektifinden Hasta-Eczacı İletişimi. Ankara Eczacılık Fakültesi Dergisi, 36(1), 31-46.
- Çelgin, G. (2011). Eski Yunanca-Türkçe sözlük (1. bs). İstanbul: Kabalıcı.
- Duignan, B. (2011). The history of western ethics (1. bs). New York, NY: Britannica Educational Publishing.
- Ecza Deposu Denetim. (2018). İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü. Erişim tarihi: 2 Mart 2019, <https://istanbulism.saglik.gov.tr/TR,54836/ecza-deposu-denetim.html>
- Eczacılar İçin Etik İlkeler. (1997). Uluslararası Eczacılık Federasyonu İlkeleri. Türk Eczacıları Birliği e-kütüphanesinden erişim tarihi: 27 Şubat 2019, http://e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/raporlar/uef_ilkeleri/5.pdf
- Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik. (2014, 12 Nisan). Resmi

- Gazete (Sayı: 28970). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Eczane Denetim. (2019). İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü. Erişim tarihi: 2 Mart 2019, <https://dosyaism.saglik.gov.tr/Eklenti/23276,arananhususpdf.pdf?0>
- Eczane Denetim Formu. (2015). İstanbul Eczacı Odası. Erişim tarihi: 2 Mart 2019, https://www.istanbuleczaciiodasi.org.tr/upload/pdf/20150217_ek.pdf
- Etik. (t.y.). Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts
- Filizöz, B. (2011). Etik ve Etiğe İlişkin Temel Kavramlar. Z. Sabuncuoğlu (ed.). İşletme etiği (s. 1-38) içinde. İstanbul: Beta.
- Fletcher, L. ve Buka, P. (1999). A legal framework for caring. Houndmills, UK: Macmillan. Doi: 10.1007/978-1-349-14755-7
- Gülpınar, G., Uzun, M. B. ve Yalım, N.Y. (2015). Sosyal Güvenlik Kurumu Uygulamalarının Serbest Eczacıların İş Doyumu Üzerine Etkisi: Kalitatif Bir Çalışma. Türkiye Biyoetik Dergisi, 2(1), 36-46.
- Hasta Hakları Yönetmeliği. (1998, 1 Ağustos). Resmi Gazete (Sayı: 23420). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- İlaç Takip Sistemi. (t.y.) İTS Nedir? Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://www.its.gov.tr/>
- İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik. (2013, 13 Nisan). Resmi Gazete (Sayı: 28617). Erişim tarihi: 2 Mart 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu. (2015). T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://www.titck.gov.tr/mevzuat>
- İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu. (2015). T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://www.titck.gov.tr/mevzuat>
- Haşlak, İ. (2006). Etik Kongresinin Ardından. Akademik İncelemeler Dergisi, 1(1), 185-192.
- İşgüden, B. ve Çabuk, A. (2015). Meslek Etiği ve Meslek Etiğinin Meslek Yaşamı Üzerindeki Etkileri. Sosyal Bilimler Dergisi, 9(16), 59-86. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://sbe.balikesir.edu.tr/dergi/eder-gi/c9s16/makale/c9s16m4.pdf>
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları hakkında Yönetmelik. (2005, 13 Nisan). Resmi Gazete (Sayı:

- 25785). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Karaçor, S., ve Arkan A. (2014). Sağlık Kuruluşlarında Pazarlama: Sağlık Pazarlama Karması Unsurlarının Hasta/Müşteri Açısından Önemi Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk İletişim*, 8(2), 90-118.
- Kocabacak, S. Türkiye’de Serbest Eczanelerin Sorunlarına Yönelik Bir Araştırma. (2011). *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 14(2), 95-124.
- Kuçuradi, İ. (2003). Etik ve “Etikler”. *Türkiye Mühendislik Haberleri*, (423), 7-9.
- Kuluçlu, E. (2008). Türk Hukuk Sisteminde Normlar Hiyerarşisi ve Sayıştay Denetimine Etkileri. *Sayıştay Dergisi*, (71), 3-9. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/95906369/files/dergi/pdf/der71m1.pdf>
- Nutku, U. (2003). Felsefi Etik. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 25(4), [Özel Eki], 20-21. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/482.pdf>
- Özlem, D. (2004). Etik – ahlak felsefesi -. İstanbul: İnkılap.
- Pazarlama. (t.y.) Kubbealtı Lugatı içinde. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://lugatim.com/>
- Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. (2011, 2 Kasım). Resmi Gazete (Sayı: 28103). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/KHK.aspx>
- Sağlık Bakanlığı Denetim Hizmetleri Başkanlığı Yönetmeliği. (2013, 3 Ekim). Resmi Gazete (Sayı: 28784). Erişim tarihi: 2 Mart 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Sağlık Bakanlığınca Yapılacak Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. (2007, 25 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 26563). Erişim tarihi: 4 Mart 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik. (2014, 22 Mayıs). Resmi Gazete (Sayı: 29007). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Scholl, J. A., Mederer, H. L. ve Scholl, R. W. (2016). Motivating Ethical Behavior. A. Farazmand (ed.) *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*. doi: 10.1007/978-3-319-31816-5_2368-1
- Şen, M. L. (2009). Kamu Görevlileri Etik Rehberi (6. bs). Erişim tarihi: 7 Aralık 2018, http://etik.gov.tr/Portals/0/anasayfa/etik_rehberi.pdf
- Şencan, N. ve Uyar, M. (2014). Hasta Hakları Bağlamında Direkt Tüketicilere İlaç Reklamları Üzerine Kalitatif Bir Çalışma. *Marmara Phar-*

- maceutical Journal, (18), 164-176. doi: 10.12991/mpj.2014187245
- Taylan, H. H. ve Baydoğan, T. (2015). Hasta ve Yakınlarının Hasta Hakları ve “Hasta Hakları Birimi” Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin ve Faydalanma Durumlarının Araştırılması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(55), 248-256.
- Tengilimoğlu, D. (2016). Sağlık hizmetleri Pazarlaması (Göz. geç. 4. bs.) içinde. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Toklu, H. Z. ve Dülger, G. A. (2011). Akılcı İlaç Kullanımı ve Eczacının Rolü. Marmara Pharmaceutical Journal, (15), 89-93. doi: 10.12991/201115422
- Türk Eczacıları Birliği Yönetmeliği. (1995, 2 Ekim). Resmi Gazete (Sayı: 22422). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü. (1968, 27 Temmuz). Resmi Gazete (Sayı: 12961). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Tuzukler.aspx>
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (1982, 9 Kasım). Resmi Gazete (Sayı: 17863 (Mükerrer)). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm>
- Ulutaş, E., Şahne, B. S. ve Yeğenoğlu, S. (2015). Eczacılıkta İletişimin Rolü. Marmara Pharmaceutical Journal, (19), 200-207. doi: 10.12991/mpj.20151916765
- Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği. (1983, 13 Ocak). Resmi Gazete (Sayı: 17927). Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://www.mevzuat.gov.tr/Yonetmelikler.aspx>
- Yıldırım, G. ve Kadioğlu, S. (2007). Etik ve Tıp Etiği Temel Kavramları. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 29(2), 7-12. Erişim tarihi: 27 Şubat 2019, <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/1569.pdf>
- Yürümez, Y., Çevik, T., Yavuz, Y. (2010). Hasta Haklarını Biliyor muyuz? Akademik Acil Tıp Dergisi, (2) , 67-71.
- Wedgwood, H. (1872). A dictionary of English etymology (Göz. geç. 2. bs., s. 243) içinde. London, UK: Trübner.